

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Birželio-June 26 d., 1975 m.

Kaina 15c

149

NAUJOS IZRAELIO NUOLAIIDOS EGIPTUI

NAUJA VALSTYBĖ - MOZAMBIKA

LOURENCO MARQUES. — Antradienio vidurnaktį futbolo stadione įvyko iškilmes, kuriose gimė nauja nepriklausoma valstybė — Mozambika, 470 metų išbuvusi Portugalijos kolonija. Portugalijos vėliava buvo nuleista, o nauja: raudona-geltona-žalia juoda iškelta. Iškilmėse dalyvavo Portugalijos premjeras Vasco Goncalves ir atstovai iš 60 valstybių. Amerika ir kitos "reakcionierių" valstybės nebuvo pakviestos. Apie 80,000 žmonių minia sveikino nepriklausomybę mušdami būgnus, pūsdami laukinių ragučių ragų trimitus ir šokdami laukinių šokių.

Mozambikos vyriausybę sudarė Frelimo nariai (National Front for the Liberation of Mozambique). Tai karinei — politinei organizacijai vadovauja Samora Machel, kuris trečiadienio rytą buvo prisiskindintas kaip pirmas Mozambikos prezidentas. Jis yra 41 metų, baigęs katalikų 6 pradžios mokyklos skyrius, dirbęs ligoninėje.

Machel prieš 10 metų išvyko iš Portugalijos kolonijos į Tanzaniją, kur įsijungė į Frelimo eiles. Alžire baigęs partizaninio karo mokyklą jis pradėjo vadovauti kariuomenės daliniams Mozambikoje. Kada Tanzanijos Frelimo štabe paštu atsiųsta bomba užmušė Frelimo vadą dr. Eduardo Chivambo Mondlane. Samora Machel tapo svarbiausiu Frelimo vadu. Įtariama, kad dr. Mondlane atidarytas siuntinys, kuriame buvo bomba, buvo atsiųstas portugalų saugumo.

Sprendžiant iš prezidento Machel politinių įsitikinimų, neabejojama, kad Mozambika bus marksistinė valstybė. Jis savo pirmoje kalboje pasakė, kad bus "eliminuos visas elitas", kiekvienas gaus pagal savo darbą, iš kiekvieno bus reikalaujama pagal jo sugebėjimus. Mozambika gali tapti viena radikaliausių marksistinių valstybių Afrikoje.

Su dideliu dėmesiu Mozambikos politinę liniją seks kaimyninės Pietų Afrika ir Rodezija, kurią nuo jos skiria Mozambikos teritorija. Kai portugalai valdė Mozambiką, Rodezijos baltųjų vyriausybė galėjo siųsti savo prekes į pasaulį per Beiros uostą. Nauja Mozambikos valdžia gali tokį transitą suvaržyti.

Korėjos karo 25 metų sukaktis

MASKVA. — Vakar suėjo 25 m. nuo Korėjos karo pradžios. Ta proga Maskvos Ižvestija paskelbė vieno mėnesio "solidarumo kampaniją", kurios tikslas — reikalauti, kad Amerikos jėgos išėitų iš Pietų Korėjos. Abi Korėjos turi būti sujungtos į vieną taikingą, demokratine valstybę, rašo Ižvestija.

Stebėtojai mano, kad Maskva praranda savo turėtą įtaką Šiaurės Korėjoje. Jos prezidentas, komunistų partijos vadas Kim Il Sungas šį mėnesį lankėsi Afrikoje, Rytų Europoje. Prieš tai jis buvo Kinijoje, tačiau grįždamas iš Jugoslavijos ir Rumunijos Kim Il Sungas Maskvoje nesustojė. Buvo žinių, kad Pekinas ir Maskva įsėjo Šiaurės Korėją nepradėti naujo Korėjos karo.

Pietinė Korėja paskelbė trečiadienį aliarmsi stovį savo 625-000 kariuomenėje. Pasiėnyje įtempimas padidėjo. Šiaurės Ko-

IŠ VISO PASAULIO

VARŠUVA. — Lenkijos komunistu vadas Edward Gierek vienai dienai buvo nuskrėdęs į Maskvą. Praėjusią savaitę ten vieną dieną tarėsi R. Vokietijos Erich Honecker.

KUALA LUMPUR. — Boksininkas Muhammad Ali pasakė, kad po rungtynių su Joe Bugner ateinančią savaitę, jis pasitrauks iš ringo. Ali atidengė, kad jis turi 2 mil. dol. banke, dar 3 mil. dol. įvairiose nuosavybėse. Jis noris daugiau laiko praleisti su šeimyna, jis planuoja pasitraukti iš bokso, kol jis yra geriausias.

ATLANTA. — Sekretorius Kissingeris spaudos konferencijoje patvirtino žinią, kad tarp Kambodijos ir P. Vietnamo komunistų įvyko kovos pasienyje ir keliose salose apie 50 mylių nuo Kambodijos krantų. Salų apylinkėse manoma esant naftos.

LONDONAS. — Ugandos prezidentas Aminas pasiuntė du laiškus ir ilgą telegramą Britanijos karalienėi. Jis pakartojo grasinimą, kad ji žeidęs anglas rašytojas bus sušaudytas liepos 4 d., jei britų užsienio reikalų ministras Callaghan iki tos dienos neatvyks derėtis su Aminu. Aminas kritikavo karalienės pas jį atsiųstą generolą Sir Chandos Blair, kuris elgėsi, lyg Aminas vis dar būtų jo dalinio kareivis. Laiškuose sakoma, kad Uganda laiko visus britus, gyvenančius Ugandoje, šnipais ir juos stebi.

DUSSELDORFAS. — V. Vokietijos penki teisėjų teismas klausosi bylos, kurioje buvęs armijos kancleris Willy Brandt bendradarbis Guenther Guillaume kaltinamas šnipinėjimu Rytų Vokietijai, valstybės išdavimui ir paslapčių sulaužymu. Guillaume teisme pripažino buvęs R. Vokietijos agentas, tačiau atsisakė papasakoti apie savo darbus, nes jis vis dar esąs surištas lojalumo Rytų Vokietijai priesaika.

RIO DE JANEIRO. — Brazilijos opozicijos partija pritarė vyriausybės susitarimui su V. Vokietija pirkti iš vokiečių atominius reaktorius. Opozicijos kalbėtojai kritikavo Ameriką už jos stotamas šiam susitarimui kliūti. Pasiūkė, kad Vokietija už savo reaktorius gaus iš Brazilijos ne tik pinigų, bet ir urano.

rėja antradienį apkaltino Ameriką dėl padidėjusios karo grėsmės. Jei Amerikos kariuomenė išėitų iš Korėjos, tie įtempimai pranyktų, sako š. Korėjos radijas.

Prezidento žmona, ponė Betty Ford, būdama New Yorke aplankė garsią baletą mokytoją Martha Graham. Ponė Ford jaunystėje pati buvo lankiusi Graham studiją. Jos abi pasikalbėjo, prisimindamos senus laikus.

PREZIDENTAS FORDAS PLANUOJA APLANKYTI KELIAS EUROPOS ŠALIS

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas planuoja aplankyti Europoje tris valstybes liepos mėnesio pabaigoje, pranešė Baltųjų Rūmų pareigūnai. Jis mano trumpai sustoti Lenkijoje, Rumunijoje, Jugoslavijoje ir aplankyti Vakarų Vokietiją. Šie planai priklausys nuo Europos Saugumo ir Kooperavimo konferencijos viršūnių suvažiavimo planų. Praėjusią savaitę Leonidas Brežnevas vėl pasiuntė laiškus kelioms valstybių prezidentams, siūlydamas pradėti Helsinkio viršūnių suvažiavimą liepos 22 d. — antradienį. Manoma, kad jis nori dieną prieš konferencijos pradžią susitikti su komunistinių valstybių vadais ir pasitarti apie viršūnių suvažiavimo darbotvarkę.

Diplomatiniai šiuoksniai iš Ženevos praneša, kad saugumo konferencijos darbai gali būti užbaigti ateinančią savaitę. Dar liko keli maži klausimai, kuriuos tikimasi išspręsti šiomis dienomis. Vienas klausimas liečia Europos kariuomenių manevrus ir jų stebėtojus. Šis klausimas yra "pasitikėjimą ugdančių" veiksmų deklaracija.

Svarbi kliūtis konferencijoje buvo pašalinta, kad Amerika, Sovietų Sąjunga, Britanija ir Prancūzija sutiko pakeisti redakciją skyrįje, kuris liečia tų valstybių 1971 metų susitarimą dėl Berlyno. Anksčiau saugumo konferencijos deklaracijoje buvo įrašyta, kad keturi sąjungininkai turi tam tikras teises Berlyne. Tas sukėlė Rumunijos ir Austrijos priekaištus ir ginčus. Sąjungininkai pakeitė tą straipsnį paprastu pareiškimu, kad saugumo konferencijos dokumentai neličia ir nepanaikina ankstyvesnių sutarčių tarp signatarų.

Jei konferencijos dokumentai bus baigti redaguoti, tai prezidentas Fordas liepos pabaigoje važiuos į Helsinkį, į viršūnių suvažiavimą, o iš ten jis užsuks į Lenkiją, kur jį pakvietė pernai rudenį Washingtono buvęs Edwardas Gierekas. Rumunijos prezidentas Nicolae Ceausescu pakvietė Fordą, kai jis pravažiavo per Washingtoną prieš dvi savaites, o Jugoslavija pakvietė jį teikė pernai žiemą per premjerą Dzemal Bijedic.

PARYŽIUS. — Rašytojas Jean-Paul Sartre paskelbė, kad jis baigia apakti, todėl baigia savo rašytojo karjerą.

Komunistai žudo Kambodijos žmones

ATLANTA. — Sekretorius Kissingeris spaudos konferencijoje patvirtino, kad Kambodijoje tūkstančiai žmonių žuvo, kai komunistai išvarė juos iš miestų į džiugles ir laukus. Rytų naujas derlius bus tik lapkričio mėn. Iki to laiko kambodiečiai tremtiniai neturi ko valgyti.

Chicago Tribune vakar išspausdino pasikalbėjimą su vienu kambodiečiu, kuris buvęs pabėgęs iš Kambodijos balandžio 18 d., kada Phnom Penhas pasidavė komunistams. Jis po kelių dienų vėl grįžo į Kambodiją ieškoti savo šeimos. Komunistų valdomoje Kambodijoje Chang (netikra pavardė) išbuvo 42 dienas. Jis matė pakelėse iš bado ir troškulio mirusius žmones. Šimtai mirė nuo dizenterijos ir choleros, šimtus nušovė komunistų kareiviai. Vaikščiojant iš vienos vietovės į kitą, ieškant vaiku, jam teko kalbėtis su keliais Kambodijos civiliais ir patirti iš jų apie komunistų skerdynes. Viename kaime da sunkvežimiai buvusių Kambodijos karininkų buvo išvežti į džiugles. Po kiek laiko sunkvežimiai grįžo tik su karininkų batais.

Po ilgų ieškojimų, kančių ir baimės, Chang surado savo šeimą 80 mylių nuo Phnom Penho. Jis pasitraukė su vaikais į džiugles, mažais keliais priejo Tailandijos sieną ir ją perėjo gegužės 28 d. Kadangi jis buvo studijavęs Washingtono, Tailandija jam leido išvažiuoti į Ameriką. Jo nuomone, praeis metai, kol komunistų skerdynes Kambodijoje pasibaigs.

BEIRUTAS. — Libane antradienį gatvių kovose žuvo vienas ir 12 buvo sužeistų. Libano premjeru paskirtam Rashid Karami nuo gegužės 28 d. nevyksta sudaryti koalicinės vyriausybės.

ATLANTA. — Buvęs valstybės sekretorius Dean Rusk pareiškė Kiwanis International konvencijoje, kad būtų gerai, jei abi Amerikos didžiosios partijos atskelbtų taiką, kol amerikiečiai atsigaus po Vietnamo ir Watergate sukretimų.

Žinoma New Yorke šokių studijos mokytoja ir choreografe Martha Graham neseniai pasakė naują baletą "Luciferi", kuris turi puikų pasiekimą.

IZRAELIS ŽADA IŠEITI IŠ ŽIBALO LAUKŲ IR STRATEGINIŲ AUKŠTUMŲ

JERUZALĖ. — Trečiadienį Izraelio vyriausybė pasiūlė naujas nuolaidas Egiptui. Izraelis sutinka pasitraukti iš strateginių kalnų perėjimų Gidi ir Mitla, reikalaujamas, kad tie kalnai liktų Jungtinių Tautų taikos kariuomenės rankose. Izraelis sutinka atiduoti Egiptui Abu Rudeis žibalo laukus prie Suezų įlankos ir sutinka pasitraukti nuo įlankos, kad Egiptas turėtų sausumos kelią į tuos laukus. Kovo mėnesį Izraelis siūlė pasitraukti iš Abu Rudeis, tačiau reikalavo, kad Egiptas iš jūros ateitų į laukus, neturėdamas sausumos kelio.

Šiandien Izraelio naujus pasiūlymus ir žemėlapius atveža į Washingtoną premjero Rabino karinis adjutantas generolas Ephraim Poran. Antradienį Amerikos ambasadorius Egipte lankėsi pas prezidentą Sadatą ir papasakojo jam, ką premjeras Rabinas siūlė būdamas Washingtono. Sadatas, po pasimatymo su ambasadoriumi, sukviėtė aukštųjų valdžios pareigūnų pasitarimą, o vakar vėl iškvietė ambasadorių Eilts ir jam davė Egiptui atsakymą. Matyt, tas atsakymas buvo neigiamas, nes Izraelis tuoj pat išėjo su naujomis nuolaidomis.

Jei Egiptas parodytų susidomėjimą naujais Izraelio pasiūlymais, tai galima laukti, kad sekretorius Kissingeris neužilgo vėl pradėtų tarpininko kelionę iš Kairo į Jeruzalę ir atgal.

Izraelis už savo pasitraukimą iš svarbiu Sinajaus pozicijų reikalauja iš Egipto, kad tas pasmerktų karinės jėgos naudojimą prieš Izraelį, kad pažadėtų sumažinti savo propagandą prieš Izraelį ir baigtų bandymus izoliuoti Izraelį tarptautinėje bendruomenėje. Egiptas turėtų užbaigti Izraelio prekybos partnerių boikotą ir turėtų pratęsti JT paliaubų priežiūros kariuomenės mandatą mažiausiai trejiems metams.

Amerika turėtų už Izraelio nuolaidas kompensuoti Izraelį už naftą, kurią jis dabar gauna iš Egipto Abu Rudeis laukų. Amerika taip pat turėtų pažadėti Izraeliui ekonominę ir ginklų paramą, praneša aukšti pareigūnai Jeruzalėje.

Libane, tuo tarpu, palestiniečių vadas Arafatas pasikalbėjo su Amerikos žurnalistu Carl Rowan. Arafatas pasakė žiną, kad Izraelio premjeras tarėsi su Kissingeriu apie staigų Izraelio puolimą Egipto fronte. Kissingeris bandąs apgauti arabus, nes duodąs Izraeliui vis daugiau ginklų, kad jis galėtų pradėti penktąjį karą. Izraelis, Arafato nuomone, kalėtų naują karą laimėti, tačiau tas karas užbaigtų visus arabų santykius su Vakarais, ypač su Amerika.

Jei naują karą laimėtų arabai, Izraelio daugiau nebeliktų, pasakė Arafatas. Jis kalbėjo apie Izraelio kariuomenės padidinimą iš 80,000 iki 120,000, karo laivyno padidinimą 75%, artilerijos patrankų — 100%. Arafato manymu, Izraelis jau turi atominių bombų ir zionistų kompleksas esą toks, kad jie trokštų priversti prie pasaulio galo.

ROMA. — Sulaukęs 62 m., Vatikane mirė nuo širdies smūgio kardinolas Luigi Raimondi, šventosios Kongregacijos šventųjų reikalams prefektas.

Lėktuvo nelaimė

NEW YORKAS. — Antradienį Eastern Airlines keleivinis lėktuvas su 115 keleivių ir 7 įgulos nariais, besileisdamas Kennedy International aerodrome, nukrito ir sudužo. Žuvo 109 asmenys, tik 13 liko gyvi, jų tarpe 11 suaugusių ir 2 vaikai. Nelaimės metu New Yorke smarkiai lijo, griaudė perkūnija ir žaibavo, pūtė smarkus vėjas ir matomumas buvo menkas. Kai kurie žmonės matė, kaip prieš pat nelaimę lėktuvo uodegą smogė žaibas.

Tarp žuvusių buvo 19 Norvegijos jūreivių, kurie palikę savo laivus New Orleans, iš kur lėktuvas atsikrdo, važiavo atostogų į Norvegiją. Kritimo vietoje plačiai buvo išmėtyti keleivių daiktai ir lėktuvo dalys. Kai kurie sužeistieji apėgė po susitrenkimo kilusiam gaisrui.

Amerikos komunistų konvencija

ČIKAGA. — Šiandien Ambasador West viešbutyje prasideda komunistų partijos 21-ji konvencija, kuri baigsis sekmadienį Amfiteatre dideliu mitingu, kuris pavadintas Peoples Bicentennial Festival. Dėl šio pavadinimo į teismą kreipėsi Peoples Bicentennial Commission, jau 4 metus veikianti privati organizacija, kuri rengiasi ateinančių metų 200 metų Amerikos sukakčiai, propaguodama ekonominių ir socialinių reformų reikalingumą. Organizacija skundžiasi teisme, kad komunistų pasisavintas pavadinimas pakenks jos tikslams, jos gerai valiai, sukelis žmonėse sąmyšį. Teismas prašomas uždrausti komunistų partijai tuos žodžius naudoti.

Komunistų suvažiavimo proga paskelbtas platus partijos vadų pareiškimas. Nariai kviečiami eiti į viešumą, neslėpti savo priklausymo partijai. Partija net skundžia vyriausybės agentūra, jų tarpe FBI, kuri trukdžiusi komunistams laisvai veikti.

Komunistų konvencijoje laukiama 600 atstovų, jų tarpe partijos vadų: Gus Hill, Henry Winton ir Angela Davis.

Saulėta, karšta, trunku, gali lyti. Saulė teka 5:18, leidžiasi 8:29

TRADICINI PAVASARINI PIKNIKA

1975 M. BIRŽELIO MEN. 29 D. (SEKMADIEN). PRADŽIA 12 VAL. BUCHO DARŽE.

VEIKS: Virtuvė su karštais valgiais, kavinė su saldumynais, baras su įvairiais gėrimais, turtingas "Laimės šulinys". Šokiams grės Ramono orkestras.

Į pikniką kursuos autobusas, keičivius paims šiose vietose: 12 val. 18 kolonijoje prie "Naujienu" redakcijos, 12:15 val. Bridgeporte prie Lietuvių auditorijos, 12:30 prie Sv. Kryžiaus bažnyčios, 12:45 prie Brighton Parko bažnyčios. 1:00 val. prie Marquette Parko bažnyčios.

Iš pikniko išvažiuos 7:00 val. vak. Bilieto kaina | abu galus 2.50 dol. asmeniui.

VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI IR PAREMTI LABDARINGA BALFO VEIKLA.

Detroito naujienos

Birželinų trėmimų minėjimas

Minėjimas įvyko birželio 15 d. Kultūriname centre. Siemet vadovavo estai. Programos vadovas buvo Kalle Eelmurme. Invokaciją skaitė Mihkel Soovik, estų evang. luteronų kunigas. Amerikos himną giedėjo Astra Kalhns. Pabaltiečių komiteto pirm. Raimond Trala savo trumpoje paskaitoje perbėgo visų trijų Pabaltijo kraštų dabarties sunkią politinę padėtį.

Po Tralos trumpo žodžio buvo pakviestas pagrindinei paskaitai Wayne State universiteto profesorius Dr. Fred Dohrs. Publiką paskaitininko Dr. F. Dohrs kalbos mintis labai šiltai priėmė. Baigus kalbėti publika jo garbei plodama atsistojo. Po to buvo perskaitytos proklamacijos, skelbiančios birželio 15 dieną Pabaltiečių dieną. Michigano gubernatoriaus William Milliken proklamaciją skaitė Taivo Somer; Detroito miesto majoro Colman Yohg — Juris Ozola; Southfieldo miesto majoro Donald F. Fracassi — Ramona Urbonaitė.

Meninę dalį atliko estų, latvių ir lietuvių mėnines pajėgos, išpildydamos po dū dalyvius. Latvių solistė Astra Kalhns, estų Johanness Jürme ir lietuvių St. Butkaus saulų Kp. kanklininkės, vadovė Daņa Petroniē. Rezoliuciją perskaitė Kalle Eelmurme. Rezoliucija buvo priimta. Publikos atsilankė per 250. Kaip trijų tautų kartų, tai nebuvo daug, galėjo būti daugiau. Neasilankymo priežastis, kaltininkas šiltas vasaros oras. Daugumas išvyksta atostogauti. Pabalgai sugiedoti visų trijų tautų himnai. Mūsiškiai, kai kurie, neblogai traukė latvių ir estų himnus, bet savo himno stipriau užtraukti dar neišmokė.

Vieni pradėjo žemu, kiti aukštu balsu, išėjo nekaip. Kadangi lietuvių buvo daug daugiau, turėjome sugiedoti galingiau. Nejaugi nebuvo žmogaus, kuris priėjęs prie mikrofono paduotą tinkamą gaidą, kaip kad padarė estai ir latviai. Kad ir nelabai norėtusi pastebėti, bet neiškenčiu nepasakęs ką mačiau ir ko neprivaltų būti. Tai rėšiomis begiojimas prieš publika, tai į vieną tai į kitą scenos pusę, lyg gaisras kur vyktų! Arba žiūrime vėl koks naujas triukas dėl nuotraukos pagerinimo vėliaus pakilnojo iš vienos vietos į kitą vietą.

Truputis dėl atspausdintos programos. Programa — vienas standartinis lapas sulenktaš išilgai. Viršelyje beveik per visą lapą kryžius, ant križavonės data 6-15-75. Antroje kryžiaus rusėje šviesos spindulys ir visų trijų Pabaltijo valstybių žemėlapis, tik žinančiam supranta. Kas ten toks debesėlis ir kas tie ant jo užrašai, amerikiečių ar kokiam kitam svetimtaučiu tas ženklas mažai tesuprantamas. Skėrsai kryžiaus išvėtos dvi linijos spingluotų vietų. Apdčioje prie kryžiaus rėtezių priristos dvi rankos. Tas kryžius galėjo būti mažesnis, bet žemėlapis tai tikrai turėjo būti didesnis su kaimyninių valstybių sienomis, kad žvilgtelėjęs žinotų, kur ta Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės. Programa atspausdinta anglų kalba.

Komitetas Čiurlonio 100 metų gimimui atžymėti

Birželio 19 d. Komitetas savo

posėdyje nutarė minėjimą su-ruošti gruodžio 7 d. Mercy College McAuley Auditorijoje. Meninę dalį atliks muziko Stasio Slyžio vadovaujamas vokalinis moterų ansamblis. Galvojama atsikviesti menininką-kę iš kitų kolonijų. Numatoma Kultūriname centre surošti Čiurlonio kūlinių reprodukcinių paroda. Jei pavyks, paroda bus perkelta ir į Wayne State universitetą. Parodai pažadėjo vadovauti dailininkė St. Smalinskienė. Taip pat skelbiama Michigano Valstijoje nuo gruodžio 7 dienos ligi 14 dienos Čiurlonio savaitė.

Lietuvių kambario ruošimo reikalai

Liepos 13 ir 14 dienomis Detroito lankėsi architektas Jonas Mulokas. Jis susitiko su Wayne State universiteto architektu. Liepos 14 d. Sv. Antano parap. kavinės patalpose J. Mulokas papasakojo Detroito visuomenininkams įspūdžius iš kelionės po Lietuvą ir Europos kraštus. Bandė parodyti iš kelionės skaidres, ypač apie Vilniaus architektūrą, bet dėl techninių priežasčių atidėjo kitam kartui. J. Mulokas dabar ieško projekto vykdytojo ir pradės kambario įrengimo darbus.

Dar dėl pavergtų tautų festivalio

Liepos 13 d. sekmadienį 2 val. po pietų festivalio vietoje bus kalbamos maldos už pavergtas tautas. Po maldų pagrindinę pasakys kongresmanas Marvin L. Esch. Po paskaitos nuo 5 val. ligi 8 valandos vakaro meninę programą atliks Londono, Ontario, lietuvių tautinių šokių ansamblis "Baltija". Vadovai Chainauskai. Visas tris dienas vakarais grės P. Padolskio orkestras. Lietuvių visuomenę kviečiame atsilankyti ir paremti Organizacijų Centro pastangas.

Taip pat Detroito visuomenė prašoma talkinti darbais ir produktais. Prašoma ponų iškepti po keptuvę kugelio ar kito kio produkto. Išvirti koldūnų ar balandėlių. Jei paruoštumėte kuriai nors dienai, malonėkite pranešti E. Paurazieni arba A. Sukauskui. Už produktus bus atsiųginta.

Mirė Jonas Kairis

J. Kairis išgyveno arti šimto metų. Gimęs 1880 m., mirė šio birželio 10 d. Brant ligoninėje. Gyveno 8421 Senator St. Detroito. Kilęs iš Lietuvos — iš Barytyčių miestelio, Mažeikių apskr. Ameriką atvažiavo 1913 m. per Kanadą. Gyveno Pittsburghe, Chicagoje ir kitose vietose, bet pastoviai apsigyveno Detroito. Dirbo Fordo įmonėse. Priklausė Lietuvių klubui ir Susivienijimo 200 kuopai. Buvo doras ir pažangus lietuvis, pasikalbėjimuose buvo nuoseklus. Kuopoje kėliolika metų buvo išdo globėjas. Pašarvotas Y. Baužos laidotuvių koplečioje.

Fildant J. Kairio pagėidavimą, palaidotas su bažnytinėmis apeigomis Chicagoje Tautinėse kapinėse birželio 21 d. Paskutinį patarnavimą suteikė kun. Tamošaitis. Laidotuvėmis rūpinosi Leonas, Salomėja Kalvenai ir jų vaikai: dukterė Romualda, sūnus Ričardas ir Erdvilas. Chicagoje Sarkų restorane laidotuvių dalyviams buvo surošti pietūs. Liko nuiludime gimines

Lietuvoje: brolio sūnus Kostas ir Stasys, dukterė Stefanija bei kiti artimieji. Miešas Jonai, il-sėkis ramybėsje.

A. Sukauskas

EAST ST. LOUIS, ILL. Gegužinė III jaunimo kongreso reikalams

Šiai nedideliui lietuvių kolonijai III jaunimo kongreso reikalams kvota skirta arti 500 dol. Toji suma devienam iš mūsų kolonijos gyventojų kelia rūpestį kaip tą sumą surinkti ir uždėti pareigą atlikti. Šio rūpestio slepiamas apylinkės pirmininkas Z. Grybinas š. m. birželio 29 d.

(sekmadienį) savo ūkyje organizuoja gegužinę. Iš gegužinės višas busimas pėlinas bus skiriamas mums uždėtos kvotos sąskaiton. Į gegužinę vykstantieji neturi rūpintis nei užkandžiais, nei gėrimais. Visus šiuos dalykus ras gegužinėje. Užkandžius aukoja p. Z. Grybino žmonos Virginijos tikras dėdė (jos motinos tikras brolis) Kristupas Mikolaitis. Jis yra jau čia gimęs — antros generacijos lietuvis. Gyvena Collinsville, Illinois.

Apylinkės vadovybė maloniai kviečia visus šioje vietoje gyvenančius lietuvius, savo draugus ir pažįstamus kuoskatlingiausiai dalyvauti gegužinėje ir padėti

mums uždėtą kvotą pilnai išpildyti. Ūkio vartus savininkai žada gegužinės dalyviams atidaryti nuo 12 valandos. Iki malonaus susitikimo gegužinėje. J. J.

Wisconsino Lietuvių Diena

KENOSHA, Wis. — Kenošos ir Racino Alto skyriai bausiųjų įvykių — masinio lietuvių į Sibirą trėmimų sukaktį minėjo drauge birželio 15 dieną. Liepos 13 d. yra fuostama Wisconsino Lietuvių Diena su kuria kartu įvyks ir Pavergtų Tautų savaitės minėjimas. Pagrindinis dalyvauti bus Amerikos Lietu-

vių Tarybos pirmininkas Dr. Kazys Bobelis, Wisconsino valst. atstovas Eugene J. Dorff, ir svečias Simas Kudirka. Šio parengimo programa yra labai plati.

W. L. D. (Wisconsino Lietuvių Diena) įvyks St. Teresės parke prie 22 Avenue ir 91 St., Kenosha. Pradžia 12 valandą dienos. Programa — dienotvarkė numatyta pilnoms trims valandoms. Programos vedėjas — pirmininkas yra Vytautas Paukštelis. Vėliau bus pranešta plačiau.

Liepos 20 dieną SLA Dešimtas Apskritis ruošia pikniką A. Namejūnų ūkyje netoli Kenošos, prie 43 kelio. Pikniko pra-

džia nuo 12 valandos dienos. Manau, neklysiu pasakydamas, kad mes Wisconsine dar neblogai laikomės su lietuviška veikla. Taigi, svečius jau iš anksto kviečiame! J. K.

BIRŽENAI RUOSIA ISVYKA

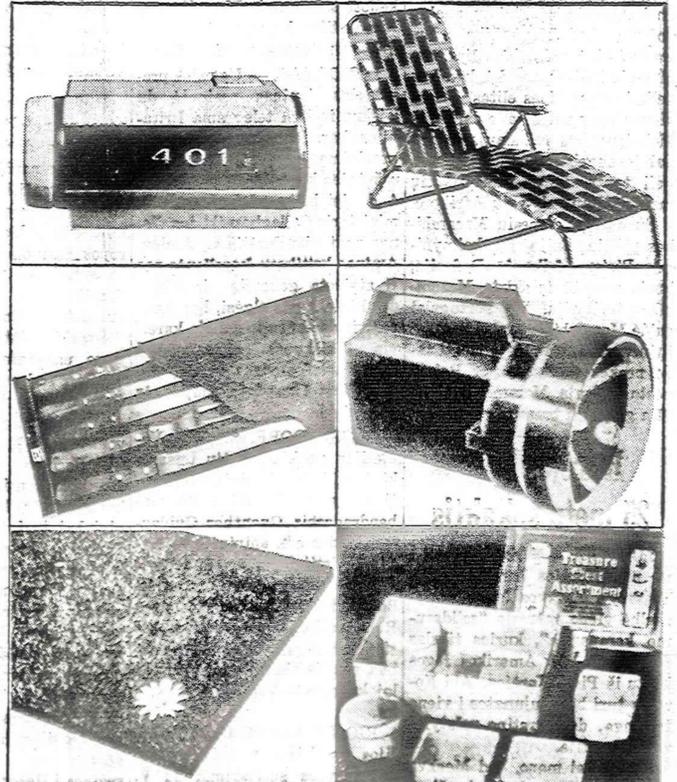
Birženų klubo narių ir svečių išvyko bus ateinančią sekmadienį, birželio 29 d. 1 valandą po pietų Lemonte, puikioje Briedžių sodyboje.

Nėvaziuoti patogiansta 113 gatve, prie Bell Road vienas blokas į pietus nuo Archer. Sekite plakata prie įvažiavimo. Visi dalyviai patys apsirūpina vaistėmis. (Pr.)

GET GROWING... WITH TOP INTEREST AND FREE GIFTS!

Union Federal will make certain you'll get growing this summer with the highest interest allowed by law with insured safety and super gifts for saving, too. Make the appropriate deposit in a new or existing Union Federal Savings account (either \$5,000 or more, \$1,000 or more or \$300 or more), and take your choice from our super selection of fine summertime gifts, free or at substantial savings depending on the amount of your deposit. Get your savings growing today and enjoy a lovely gift, too, from Union Federal. Only one free gift per family, please. Gifts cannot be mailed.

Choose One:	\$300	\$1,000	\$5,000
Cleopatra Tablecloth	FREE	FREE	FREE
Umbrella	FREE	FREE	FREE
9-pc. Treasure Chest Food Saver	FREE	FREE	FREE
Astroturf Mat	FREE	FREE	FREE
Airguide Indoor/Outdoor Thermometer	\$ 2.50	FREE	FREE
Better Homes & Gardens Handyman's Book	\$ 2.50	FREE	FREE
Dark Chaser Lantern w/Batteries	\$ 2.50	FREE	FREE
5-pc. Cutlery Set w/Wood Block	\$ 2.50	FREE	FREE
6-pc. Towel Set	\$ 7.50	\$ 5.00	FREE
Lawn Lounge Chair	\$ 7.50	\$ 5.00	FREE
Digital Alarm Clock w/Lighted Dial	\$ 7.50	\$ 5.00	FREE
Handi-Fold Step Stool	\$ 7.50	\$ 5.00	FREE
American Bicentennial Plate	\$ 7.50	\$ 5.00	FREE
G. E. Electric Fry Pan w/Teflon	\$17.50	\$15.00	\$10.50
Mr. Coffee II	\$21.00	\$19.00	\$14.00
International 4-pc. Coffee Set	\$26.00	\$24.00	\$19.00
Panasonic AM/FM Digital Clock Radio	\$32.00	\$30.00	\$25.00
Panasonic 12" B/W TV	\$86.00	\$84.00	\$79.00

Union Federal

Savings and Loan Association

TWO LOCATIONS

3430 S. Halsted Street • Chicago, Illinois 60608 • Phone 523-2800
Lincoln Mall Shopping Center • Cicero Avenue & Lincoln Highway
Matteson, Illinois 60443 • Phone 747-4100
(in the lower level center court of the Lincoln Mall) FOUNDED 1897

VISKO TRŪKSTA - PROPAGANDOS PERDAUG

Mes džiaugiamės pavergtos Lietuvos kultūriniais atsiekimais, džiaugiamės kiekviena geresne išleista knyga, bet, deja, dalis tų knygų yra tik komunistinė propaganda. Reta knyga ten išvysta dienos šviesą (išleidžiama) be komunistinės propagandos. Koki leidinį beleistų, visur prikamšioja komunistinių pagyrų, kurių taip nemėgsta skaitytojai ir visą veiklą sumenkina tuo bereikalingu balastu.

Stai, peržiūrėjau kiek anksčiau išleista pavergtoji Lietuva "Lietuva šiandien". Atrodo, kad toks leidinys turėtų būti laisvas nuo komunistinės propagandos, ar Lenino garbinimo. Bet kur tau, šio leidinio įžangą (visas tekstas) paskirtas vien komunistų atsiekimų bei partijos pagyroms ir Nepriklausomos Lietuvos niekinimui.

Tik paklauskite, kokiais "perlais" puošiamas Lietuvos vitzdų albumas, kaip pagarbina pirmasis komunistų dievas — Leninas:

"Jei nebūtų buvę žemėje Lenino. Bet jis buvo, jis yra ir bus! Ir žvaigždėm nusagstė dangų mėlyną Lenino išlaisvintas žmogus".

Tikroji pacituotų eilučių reikšmė: jei nebūtų buvę žemėje Lenino, tai nebūtų buvę Rusijoj ir kitur milijonai išduotų žmonių ir nebūtų žemę nusagstę koncentracijos stovyklomis ir kalėjimais.

Arba štai vėl, kokia ta stebuklinga komunistų partija:

"Baltijos lašeli, tyras gintarėli, Kas tave ant rankų išnešė, iškėlė?"

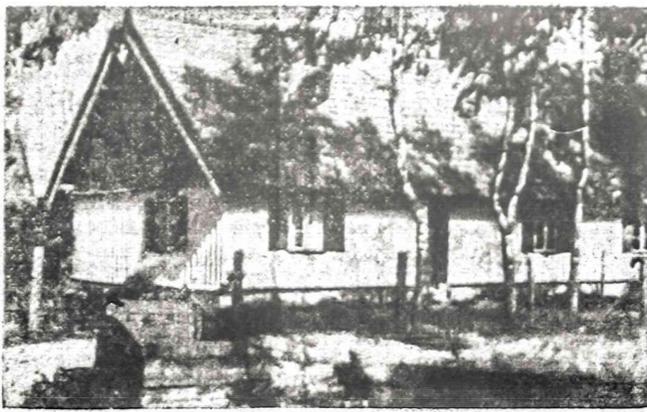
Kas tave apjuosė žiburėlių juostom, Kad tu, gintarėli, niekad nepajuostom!...

Baltijos lašeli, tyras gintarėli, — Partija ant rankų išnešė iškėlė, Išnešė, iškėlė čia tave į saulę, Nuo tavęs nubloškus smurtą ir apgaulę".

Kaip puiku, kaip gražu, kokia ta stebuklinga komunistų partija: gintarėli apjuosė žiburėlių juostom, kad jis nepajuostų. Koks išradingumas! Partija iškėlė į saulę, nubloškė nuo gintarėlio smurtą ir apgaulę. Tik pagalvokite — nuo gintarėlio smurtą ir apgaulę nė pats velnias nesugebėtų nublokšti, o bet dar ir į saulę iškėlė.

Kaip puiku, kaip gražu, kokia ta stebuklinga komunistų partija: gintarėli apjuosė žiburėlių juostom, kad jis nepajuostų. Koks išradingumas! Partija iškėlė į saulę, nubloškė nuo gintarėlio smurtą ir apgaulę. Tik pagalvokite — nuo gintarėlio smurtą ir apgaulę nė pats velnias nesugebėtų nublokšti, o bet dar ir į saulę iškėlė.

Bet tikroji to K. Kubilinsko eilėraščio reikšmė yra ta, kad komunistų partija, su vyresnio brolio pagalba, išgrobė Lietu-

Kurių Nerlinga. Žvejo namas su kambariais vasarotojams Pilikopos kaime.

vos gintarą ir išvežė (iškėlė į saulę) į Saulės Stalino vergų imperiją, o lietuvių tautai užkorė smurtą ir apgaulę.

Toliau įžangoj kartojama melą, kad lietuvių liaudis nuvertė buržuazijos viešpatavimą, įkūrė Liet. Tarybų Soc. Respubliką ir savo noru įstojo į didžiąją Tarybų sąjungos tautų šeimą. Tarybinė santvarka — išvadavo iš socialinės priespaudos. Taigi nė melo čempionas daugiau negalėtų įmeluoti.

Toliau seka milžiniškų atsiekimų liaupsinimas: partijai vadovaujant Lietuva tapo galingos pramonės šalis, ūkio sritį pralenkė Daniją, Olandiją ir kit. Gerbūvis vis kyla kaip ant mielių.

Prieš pavergiant Lietuvą, komunistų teigimu, Lietuvos žemės ūkis buvo atsilikęs, pramonės menka. Arklą traukė menkas kuinas, o dabar vien kombainai ir traktoriai.

Keista ir nuostabu, komunistų teigimu, gerbūvis auga kaip ant mielių, bet eilės Lietuvoj prie krautuvų nemažėja. Vienos moterėlės viešėjusios Vilniuje apie du mėnesius, teigimu: "Miela Lietuvoj pabūti, bet gyventi ir stovėti eilėj prie krautuvės dėl kopūsto galvelės nenorėčiau". Jeigu ūkio sritį aplenkė Daniją ir Olandiją, tai prie krautuvų eilių neturėtų būti, bet vos tik lietuviai užaugina javus ir kitas gėrybes, kaip pavergėjas jas išgabena plačiojon tėvynėn. O tą vargšą darbininką, visoki komunistų varovai, verčia greičiau dirbti, lenktyniauti, kad tik galėtų daugiau pasigrobtį pagamintų gėrybių.

Komunistų labai mėgiamas pasijodinėjimų arkliukas, tai nuolatinis kartojimas, kad seniau lietuviai alkio ir skurdo vejami vyko duonos ieškoti į svetimus kraštus, į Pietų Ameriką, Kanadą arba kad Nepriklausomoj Lietuvoj išleisti į mokslą dukterį ar sūnų būvisi tik svajonė — turtingųjų privilegija.

Nepriklausomoj Lietuvoj, kas norėjo vykti svetur gyventi — darbo ieškoti, niekam kliūčių nedarė: laisvai galėjo išvykti ir kada nori grįžti į savo tėvynę. Bet tegul pbando komunistai atidaryti savo rojus duris — pamatyti, kiek būtų vykstančių svetur duonos ieškoti, kiek žmonių spruktų svetur nuo komunistinės priespaudos. Juk Lietuvoj ir kituose pavergtuose kraštuose žmonės

būtų laimingi, galėdami išvykti į laisvus kraštus gyventi. Padėgė džiaugiasi ištrūkę iš pragaros.

Seniau tik turėčiau savo vergus laikė prirakintus prie darbo ir be jų žinios niekur negalėjo išvykti.

Šiandieninė komunistinė vergų imperija atsivėrusi nuo laisvųjų kraštų spygliuotomis vielomis, minų laukais ir išsargybos bokštų šaudu į savo vergus, bėgančius svetur duonos ieškoti. Kur tik kas gali, randa proga, sprunka iš komunistų sukurto rojus, o tokių pabėgusių apkaltina plačiosios tėvynės išdavimu. Tik prisiminkim, kaip žvėriškai Lietuvos pavergėjas pasielgė su S. Kudirka už bandomą pabėgti iš vergų imperijos, o tokių netekusių gyvybės yra tūkstančiai. Laisvi kraštai leidžia savo žmonėms pasirinkti kur jie nori gyventi, nereikia jiems nei spygliuotų vielų tvorų, nei užminuotų laukų, nei šaudyti į bėgančius žmones, kaip kad daro komunistai.

Komunistų teigimas, kad Nepriklausomoj Lietuvoj mokslas buvo tik turtingųjų privilegija, tai tik muilo burbulų putimas. Mokslas Lietuvoje nebuvo nei turtingųjų nei neturtingųjų privilegija. Turtingieji galėjo savo vaikus išmokyti be kitų pagalbos, neturtingųjų vaikai, jei jie gerai mokėsi, gaudavo valdžios stipendijas ir nereikėjo mokėti mokslapinių. Bet jei kalbėsime apie pavergtoji Lietuvoj mokslą, tai reikia pasakyti, kad ten aukštasis mokslas yra tik komunistų privilegija. Juk tik partietų vaikai ir tik būdami komjaunuoliais patenka į aukštąsias mokyklas, o kitiems lieka tik svajonė apie aukštąjį mokslą, nes stojantieji į aukštąsias mokyklas turi pristatyti komunistų išduotas rekomendacijas.

Juokingas ir neturintis pagrindo nuolatinis komunistų gyrimasis duodomis stipendijomis studentams. Nepriklausomoj Lietuvoj buvo daug ūkininkų, prekybininkų, amatininkų ir įvairių profesijų žmonių, kurie galėjo savo vaikus aprūpinti be jokios pagalbos iš šalies. O dabar, kada Lietuvą pavergė, visus gyventojus "pavertė ubagais", iš ūkininkų atėmė žemę, trobesius, gyvulus; miestuose nusavino — atėmė didesnius namus, krautuves, ūmonių turėtas bankuose santaupas. Lietuvis liko savo krašte dvasiniai — nužmogintas, materialiai — "nubagintas" — apiplėštas. Jų ūdarbiai toki mažai, kad vos gali save išmaitinti, o išleisti į mokslą savo vaikus neįmanoma. Todėl ir komunistinė valdžia, anksčiau viską iš žmonių atėmusi, dabar priversta duoti stipendijas. Bet tas stipendijas duoda pirmoj eilėj tik komunistų elito vaikams. Taigi tik dabartinė komunistų arisokratija naudoja visokiomis lengvatomis užmė geriausiai apmokamas vietas, jų butai geriausi. Jie turi atskiras krautuves (Kaune yra net valstinė

tik komunistams, kur gali gauti ir užsienietiškus vaistus): Ypač gerai įsitaisiusi naujoji komunistų klasė, kuri turi lankščias nugaras. — pasidavęs Maskvai, uoliai vykdo vyresnio brolio — pavergėjo įsakymus.

Tai visoki artistai, menininkai, rašytojai, kurie Lietuvą landina po komunistiškų kūjų ir piautuvu, turi puikų gyvenimą, privilegijas. Jie važinėja po užsienius, Ameriką ir kitur, garsina pavergėjo vardą — ieško komunistinei statybai talkininkų — šnipų. O atvažiavusius į Lietuvą — jie vaisinga, aprodinėja komunistinius stebuklus — plauna smegenis, rodydami didžiulius vaisingumą ir draugiškumą.

(Bus daugiau)

SUZVĖRĖJĘ PIKTADARIAI PRAŠYTE PRAŠO KARTUVIŲ

CHICAGO. — Praeitą pirmadienį du jauni piktdariai, įsivėrę į 63 metų amžiaus našlės butą prie Halsted ir North, atėmė iš jos turėtus \$65 ir jos pačios lazda apkūle nusivarė į miegamąjį, išprievartavo, apipylė jos veidą kerosinu ir padėję ant krosnies popierių juos tuo pačiu sulaustę padėgė ir išėjo. Negalėdama pradėto gaisro užgesinti, ji išbėgo pro duris, kur buvo atsukębėjusių ugniagesių išgelbėta.

Cicero Bendruomenė veikia

(Genocido parodos uždarymas)

JAV Reorg. LB Cicero Apylinkės Valdyba Sv. Antano parapijos salėje suruošė Genocido parodą, kuri buvo atidaryta birž. 21 d. 4 val. p. p. ir tęsėsi iki birželio 22 d. 2 val. p. p.

Sekmadienį, (birž. 22 d.) 10:30 val. ryte, Sv. Antano bažnyčioje, įvyko pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės, kurias atnašavo ir pamokslą pasakė garsusis pamokslininkas sveitys iš Čikagos kan. V. Zakarauskas.

Antrą val. p. p. buvo Genocido parodos uždarymas, kurį pravedė pirm. S. Pranskevičius, pakviesdamas pagrindinę kalbą pasakyti: Reorg. LB Vidurio Vakarų Apygardos pirm. Birutę Kemežaitę tema: "Kas yra tikrasis mūsų tautos priešas: Sovietų Rusija ar komunizmas?", ir Sibiro kankinį Joną Kreivėną, kuris papasakojo iš savo pergyvenimų koncentracijos stovyklose ir iš dabartinio gyvenimo okup. Lietuvoje. Abu prelegentai buvo stiprių aplođimsntų sutikti. Tik nesuprantama, kodėl Cicero LB Apylinkės Valdyba, reklamuodama laikraščiuose (ypač patriotinėse Naujienose) tos dienos programą, visiškai neminėjo, kad antrą val. bus Genocido parodos uždarymas ir tuo metu kalbės B. Kemežaitė bei J. Kreivėnas, o visą laiką garsinamas tik K. Runimo statomas veikalas. O pagarsinus būtų buvęs naudinga ir kitiems pasiklausyti tokių gilių minčių... Patarčiau Cicero LB

Apylinkei vengti šitokių klaidingų Valdyba Sv. Antano parapijos salėje suruošė Genocido parodą, kuri buvo atidaryta birž. 21 d. 4 val. p. p. ir tęsėsi iki birželio 22 d. 2 val. p. p.

Po kalbų sekė sveikinimai: Reorg. LB Centro Valdybos pirm. A. Juškevičius, Marquette Parko Apylinkės pirm. J. Bagdžiaus, Melrose Parko Apylinkės pirm. A. Repšienės. Altos Cicero skyriaus Valdybos vardu sveikino P. Kašiuba, Respublikonų vardu J. Breivė.

Po trumpos pertraukos sekė pačio autoriaus, K. Runimo statoma dviejų veiksmų drama: "Laisvės kaina". Artistai: F. Kasparas P. Zumaras, R. Wabalaitytė, D. Ruminaitė, B. Bikulčius, J. Platakis ir R. Baužys. Sufferis — L. Grigaliūnaitė. Grimas — J. Korsako. Šviesas tvarkė Vyt. Zygas.

Dramoje nėra veiksmo, išties dialogas. Tekstą jaunieji aktoriai išmokė mintinai, ji perdavė pasigėrėtina. Jų įtikinanti puiki interpretacija sužavėjo klausytojus. Jauniesiems aktoriams netrūka talento tik priklausys kokias jie turės sąlygas savo ateičiai... Būtų naudinga ir kitose kolonijose gyvenantiems lietuviams tą veiklą pamatyti. *Dalyvis*

NAUJIENAS

Lietuviai telpkite perlaidei ir progai užsienio tūliti per

NAUJIENAS

NAUJIENŲ PAVASARINIS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Liepos mėn. 6 d.

POLONIA GROVE

4604 ARCHER AVE. (prie 46-tos gatvės)

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakinios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persuntimo maldų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais. Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pasititl.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	trims mėnesiams \$7.50
in Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	viename mėnesiui \$2.50
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
trims mėnesiams \$8.50	
viename mėnesiui \$3.00	
Kitose JAV vietose:	
metams \$26.00	
pusei metų \$14.00	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.

Solženicynas sėja pesimizmą

Aleksandras I. Solženicynas, davęs visam laisvajam pasauliui pasibaisėtinų vaizdų apie sovietų Rusijos valdovus ir žiaurius valdymo metodus, sėja pesimizmą Vakarų pasaulyje. Solženicynas labai gerai pažįsta Rusijos gyvenimą. Jis buvo matematikos mokytojas, Antrojo Pasaulinio Karo artileristai nacių mušti atžygiavo veik prie paties Berlyno, bet negalėjo pasidžiaugti karo laimėjimu, nes Stalino policija jo laisvę užlėmė pasišaipymą iš Stalino. Pafrontėje jam buvo nulupinėtos karininko žvaigždutės, atimtas diržas ir padėtas į daboklę. Vėliau jam teko praleisti ilgus mėnesius Lubiankoje, atsakyti į visus sovietinės policijos įtarinėjimus ir išstia dešimtmetį praleisti prievartos darbo stovyklose.

Jis pradėjo rašyti, praleidęs kelis metus prievartos darbo stovykloje. Jis atkreipė visų rusų dėmesį į save, kai sovietų literatūros žurnalas atspausdino jo "Vieną Ivanovo Denisovičiaus gyvenimo dieną". Rusijoje pajusto politinio atoslūgio metu šis Solženicyno darbas buvo atspausdintas, ir noriai skaitomas, bet vėliau jo raštai nebuvo sovietinių redaktorių priimami, o jis pats, nors reabilituotas, ir paleistas iš stovyklos, bet buvo įtarinėjamas, sekiojamas ir kartais apklausinėjamas. Jis pajėgė savo darbus išsiųsti ir atspausdinti užsieniuose, o užpraėjusiais metais sovietų valdžia jį patį aprenė užsienietiška draubūziais, įsodino į lėktuvą ir išvežė į Vokietiją. Vėliau išleido užsienin antrąją jo žmoną, judviejų visus vaikus ir žmonos motiną. Solženicynas Šveicarijoje nusipirko puiką vilą ir ten gyvena su šeima.

Sovietų Rusijos gyvenimą rašytojas Solženicynas gana gerai pažįsta. Lubiankoje ir prievartos darbo stovyklose, arba kaip jis sako gulaguose, jam teko susipažinti su lietuviais, latviais ir kitais sovietų karo jėgų ir policijos pavergtais žmonėmis. Tikrai čeks kalėjimuose jis patyrė, kaip lietuviai su latviais gražiai tvarkė savo reikalus, kaip jie priėmė konstitucijas, gerbė kiekvieno teises ir darė pažangą įvairiose srityse. Laisvojo pasaulio Solženicynas nepažino. Jis žinojo, kad Rusijoje negerai, bet jis mažai nežinojo, kas laisvajame pasaulyje yra gero. Jis naudojo laisvojo pasaulio žodžius ir spaudos laisvę, bet jis neištraukė ir laisvojo pasaulio kovą tai laisvei ginti. Suabejojęs Švedijos ir Norvegijos saugumu, nepatenkintas Vokietija ir Prancūzija, jis pasirinko Šveicariją. Bet at-

rodo, kad ir Šveicarija jo netenkina. Jis išvyko į Kanadą, kad galėtų patyrinti išstia šimtmetį Kanadoje gyvenančių rusų duchoborų gyvenimo būdą, išsikalbėjo su keliais duchoborų vadais ir pareiškė, kad jis planuoja persikelti į Kanadą ir įsijungti į duchoborų koloniją. Kad duchoborai nei pačioje Rusijoje, nei vėliau Kanadoje neištraukė į Rusijos ar Kanados šviesesnių protų kovą už pagrindines žmogaus teises, kad jie atkakliai gynę tikrai mažos grupelės papročius ir seną gyvenimo būdą, Solženicynas nepagalvoja. Laisvan pasaulin patekęs Solženicynas būtų galėjęs tapti įtakingu kovos už tautų laisvę ir pagrindines žmogaus teises, simboliu, tuo tarpu, jis pareiškė, kad didžiausias jo noras įstoti į duchoborų koloniją, jeigu galės, tai ir į sentikių vienuolyną, ir ten spręsti pagrindines filosofijos problemas...

Ištraukti į Amerikos, Vokietijos ir Skandinavijos tautų kovą už laisvąjį pasaulį jis nenorėjo, bet pesimizmo laisvajam pasaulyje jis ryžosi pasėti didoką dozę. Trečiasis Pasaulio Karas dar nepradėtas, laisvasis pasaulis veda atkaklią kovą su Kremliaus valdovais, tuo tarpu Solženicynas jau tvirtina, kad Trečiasis Pasaulinis karas jau pralaimėtas. Jis tvirtina, kad laisvasis pasaulis, nenorėdamas Trečiojo Pasaulinio karo, visą laiką darė koncesijas Kremliui, kuris jomis pasinaudojo ir laimėjo "trečiąjį karą". Jis tvirtina, kad

"1945 metais Rooseveltas su Churchilliu bailiai nurašė Estiją, Latviją, Lietuvą, Moldaviją ir Mongoliją, nubaudė mirtimi arba padėjo į koncentracijos stovyklas milijonus sovietų piliečių, sukūrė neviekliai Jungtines Tautas ir visai apeidė Jugoslaviją, Albaniją, Lenkiją, Bulgariją, Rumuniją, Čekoslovakiją, Vengriją ir Rytų Vokietiją". (New York Times, 1975 m. birželio 22 d., 15 psl.).

Tvirtinti, kad 1945 m. Jaltoje "bailiai buvo nurašyti", gali tikrai faktų nežinantis arba juos iškraipyti norintis žmogus. Jaltoje Europa laikinai buvo paskirstyta karu žonomis, kol bus paruošta taikos sutartis. Kol bus pasirašyta taika, kiekvienos valstybės karo jėgos palaikys tvarką Jaltoje nustatytoje zonoje. Kremlius Europos taikos vengė, konferenciją atidedinėjo, o jos vieton pirmą pasilė "saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją". Sąjungininkai tarėsi saugumo klausimais, bet tai nereikia, kad jie nesieks taikos sutarties. Šis klausimas Maskvai primenamas kiekviena proga.

Nei JAV, nei Didžioji Britanija Lietuvos, Latvijos ir Estijos "bailiai nurašė". JAV diplomatai, vykstantieji į saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją, gavo instrukcijas nepriimti jokio nutarimo, kuris tiesioginiu arba netiesioginiu būdu pripažintų minėtas valstybes Sovietų Sąjungai. Ne laisvasis pasaulis, bet Rusijos komunistai kišo į kalėjimus milijonus Rytų Europos tautų, jų tarpe didoką skaičių rusų, neišskiriant ir Solženicyno.

JAV atstovai rengiasi vykti į Helsinkio konferenciją, bet Amerika, Vietnamo pamokyta, nutarė sustiprinti krašto apsaugą ir modernias karo jėgas. Kisingeris ruošiasi Helsinkin, bet krašto apsaugos sekretorius Schlesingeris reikalauja didesnių sumų Amerikos karo jėgoms sustiprinti. Jis žino, kad vienuoliai duchoborai sovietų ekspansijos nesulaikys ir pačios rusų tautos neišlaisvins.

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

talpas įsiveržė du jauni vyrukai. Tai buvo St. Žakevičius ir iš Lietuvos atvykęs partizanas. Juodu tuojau priėjo prie prof. J. K. ir Z. pradėjo ant pirmininko šaukti ir jį koliauti, kam jis Sąjungos biuletenyje paskelbė, kad Lietuvos partizanai ginkluoti vokiškos kilmės ginklais. P. Žakevičius šaukte šaukė ir užriko: "Už tai tave reikia tikrai sušaudyti!" Nors ir profesoriaus veidas ir paraudo, bet jį netaktiškus ir viešus užgauliojimus reagavo gana ramiai, sakdamas: "Najau, najau". Po tokio prof. reagavimo jauniems vyrukams nebebuvo patogu ilgai šaukti ir apsisukę išėjo iš Sąjungos patalpų.

Prof. J. K. gyvenimo įvykius ir reikalus, su kuriais jis susidūrė, šekdavo gana atidžiai ir, progai esant, visuomet pareiškėdavo savo nuomonę, bet jis nesiekėdavo ginčyti bei argumentuotai kelti savo nuomonę kitiems priminti. Tiems, kuriais jis pasitikėdavo, o bendradarbius pasirinkdavo tikrai tokius, jis nedirgėdavo, bet leisdavo dirbti pagal savo metodus. Berods, 1936 m. liepos mėn. Suomijoje (Helsinkyje) buvo suorganizuota Pabaltijo valstybių agronomų studijų savaitė. Lietuvos agronomų grupės vadovu buvo prof. J. K., o pavadojoju agr. B. Spokevičius. Visus kelionės reikalus ir tvarką organizavo ir prižiūrėjo tikrai agr. B. Sp. Prof. J. K. matė tik kaip olinį ekskursantą. Tačiau, kai nuvykome į Helsinkį, kai reikėjo susitikti ir kitų krašto delegacijoms ir valdžios atstovams, mūsų grupės prėsakėje tematėme tik prof. J. K. Tenai jis gražiai reikėsi ir puikiai lietuviams atstovavo.

Man esant Pienocentre, prof. J. K. buvo Pienocentro Tarybos pirmininku. Posėdžio metu atidžiai klausydavo pranešimus, ramiai padarydavo savo pastabas ir svarstymų metu pareiškėdavo savo nuomonę.

AR REORGANIZACINĖ LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ APIMS VISUS JAV LIETUVIUS?

(Tęsinys)

Tamė pačiame straipsnyje G. Galva rašo: "Net santykiavimo rėtis (su Lietuva) labai tankus. Šiam klausimui svarstyti reikalinga didelė nuovoka ir apdairumas. Reikia gerai nusimanyti kas naudinga lietuvių tautai ir lietuviškajai išieivijai. Riksmu šio klausimo negalima išspręsti, nei pakeisti susiklostiusios padėties."

Gal dėl to G. Galva bė riksmo paslaptinai lankėsi J. Kreivėno namuose Cicerovo, susitikinėti su iš kom. Lietuvos atvykstančiais agentais. Gaila, kad tada, kai J. Kreivėnas buvo smerkiamas ir nuvainikuojamas, kartu su juo veikusių, — G. Galvos ir kito tuo metu dalyvavusio žinomo profesoriaus vardai net nebuvo minimi. Aš patariu G. Galvai pirmiau pasitikrinti savo paties "gerą valią", tik paskiau jos eiti ieškoti pas kitus.

Štai dar vienas anos LB "herojus". Straipsnyje "Susiskaldymo Priežastys ir Demokratija" ("Draugas" 1975. 6. 3), J. Navakas porina: "Net ir tie, kuri Lietuvos buvo dideli tautinės vienybės ar demokratijos šalininkai, šiandien savo grupinį partiskumą ar asmeninį fanatizmą stato aukščiau už lietuvių bendruomeninę veiklą, kuri jungia įvairiais ryšiais mus visus išieivius, siekiant kultūrinį tikslų ir Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo. Šie ir kai kurie jaunesni pasidarė keisti opozicionieriai L Bendruomenės".

Kadangi J. Navakas nepasako, kas yra tie "šie ir kai kurie" ir skaitytojui palikta pačiam spėti, tai aš manyčiau, kad autorius turėjo galvoje ne ką kitą, o frontininkus, nes jie yra vienintelė partija, įsigalėjusi LB-nėje. J. Navakas pabrėžia: "LB savo pagrinduose yra tautinė nepasaulėžiūrinė, nepartinė ir demokratinė. Tokiu atžvilgiu, kaip matom, LB yra nukrypusi nuo įstatų, nes ją užvaldė viena partinė grupė ir įvedė jon savo kitokio tautinio išitikinimo diktatūrą, tuo pažeisdama demokratinį principą. Vacys Kuprys, Cicerovo skaitydamos paskaitą: "Lietuvių Bendruomenės Prigimtis" (1975. 5. 2. "Draugas"), pabrėžė: "LB organų rinkimai galėtų būti organizuojami partijų principu".

BIRUTĖ KEMEŽAITĖ

prasta, kad pirmą dr. J. K. Valiūnas, jį atvykdamas, su saviimi atsivedė net tris kolaboracinės kariuomenės dalinius, kurie reikalavo, kad jų ideologinis priešas Altos pirm: dr. K. Bobelis prisistatytų be ginklų ir be liudininkų, nes tada jiems būtų buvę lengviau su juo susidoroti, ir paskelbtį dar "tikresnius" rezultatus...

Kazys Jankūnas, 1975. 6. 11. "Drauge" pasipiktinęs dr. L. Kriaučiūno rūpesčiu dėl LB-ės numatytus uždavinius, susidūrė su sabotazu, nuo kurio sveikoji visuomenė turi atsiriboti". Ir čia J. Navakas nesugeba ar neturi argumentų savo mintims pagrįsti: nenurodo, kaip LB eidama teisingu keliu galėjo susidurti su sabotazu. Tačiau kaip jau sakiau, LB ejo klatingu keliu: įstatuose pabrėžta kultūrinė veikla, bet jie veržiasi dominuoti politinėje veikloje, LB, kaip pats Navakas teigia, yra tautinė, ne pasaulėžiūrinė, bet žalajama jaunimo tautinė dvasia su netinkamais vadovėliais, raginama lietuvių visuomenę platinti ir skaityti okup. Lietuvoje išleistas komunistinėje dvasioje parašytas knygas, nutautinimui išieivijos jaunimas siunčiamas į Vilniaus universitetą. LB, anot Navako, pagal įstatų turėtų siekti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, bet jie kompromisiniai lažo okup. Lietuvos vadų padus kultūrinio bendradarbiavimo pritariaria okupacijai, o Vilniuje, ryšių su užsienio lietuviams veikėjų kompanijoje, Lietuvos nepriklausomybės vardan, geriausia rusišką "vodką"... Todėl tokiam sabotazu LB-nėje vykstant, ta teisa, ir nereikės njeke reorganizuoti. Tačiau K. Jankūnas nepasakė, ar per toki mūsų jėms suteiktą "suvirtinimo sakramentą" jau bus išplautos tų naujai išrinktų Tarybos veikėjų smegenys ir jie bus atsikakę kolaboracinių idejų ir dominavimo politinėje srityje...

Kazys Jankūnas Reorg. LB-nei siūlo atėti kitą metą pas juos, kai bus renkama nauja LB Taryba, ir padėti išrinkti jų naujai pastatytus kandidatus, ta teisa, ir nereikės njeke reorganizuoti. Tačiau K. Jankūnas nepasakė, ar per toki mūsų jėms suteiktą "suvirtinimo sakramentą" jau bus išplautos tų naujai išrinktų Tarybos veikėjų smegenys ir jie bus atsikakę kolaboracinių idejų ir dominavimo politinėje srityje...

(Pabaiga)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BICULIS

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$5.00 metams! (Reguliari prenumerata — \$10.00)

Prašome iškirpti ir prisiųsti (Pavardė ir vardas)
su virš nurodytu (Tikslus adresas)
prenumeratos mokesčiu.

Prof. Dr. agr. Jurgis Kriksčiūnas

MONOGRAFIJA

Redagavo Juozas Audėnas

17

Prof. J. K. Zemaitytoji turėjo stamboką ūkį. Tame ūkyje kai kuriais metais turėdavo po vieną agr. praktikančią. Maždaug tuo pačiu laiku, kaip ir aš kad praktikausi Jaki dvare, prof. J. K. ūkyje dirbo agr. K. K. mešis. Kartą jis draugams skundėsi, kad profesoriaus ūkyje esą labai sunku. Jis turįs visus darbus dirbti kartu su ūkio darbininkais. Kai laukuose darbai sumažėja, jis turįs džiointi ir į patalpą gabenti išdžiūvusias durpes. Kasdien esąs darbe nuo ryto iki vakaro. Tada mes kaltinome profesorių dėl jo per didelių reikalavimų. Bet šiandien, kada mes esame patyrę kaip Vokietijoje ir ypač J. A. V. privaloma praktika atliekama, dirbant pelys ir prof. J. K. buvo teisingas darbininkais, turime pripažinti, kad prof. J. K. buvo teisingas, vakarietiškos galvosenos ir sistemos žmogus.

Prof. J. K. buvo ramaus būdo, visuomet giliai savyje susitelkęs. Kalbėdavo lėtai ir visuomet ramiai. Savo jausmus ir pergyvenimus mokėdavo gerai apvaldyti. Aš niekuomet nemačiau profesoriaus juokiantis. Linksmy pašnekesių metu, kada kiti nuosirdžiai juokdavosi, prof. J. K. tik šypsodavosi. Net ir labai nemalioje situacijoje nuostabiai gražiai mokėjo susivaldyti. Pasitraukus į Vokietiją, Lietuvių Sąjungos pirmininku buvo prof. J. K., Sąjungos būstinė Detmolde. 1946 m. pavasarį su draugu nuvykę į Detmoldą, aplankėme Sąjungos būstinę ir trumpai pasikalbėjome su S-gos pirmininku. Mums baigus pokalbį, į S-gos pa-

talpas įsiveržė du jauni vyrukai. Tai buvo St. Žakevičius ir iš Lietuvos atvykęs partizanas. Juodu tuojau priėjo prie prof. J. K. ir Z. pradėjo ant pirmininko šaukti ir jį koliauti, kam jis Sąjungos biuletenyje paskelbė, kad Lietuvos partizanai ginkluoti vokiškos kilmės ginklais. P. Žakevičius šaukte šaukė ir užriko: "Už tai tave reikia tikrai sušaudyti!" Nors ir profesoriaus veidas ir paraudo, bet jį netaktiškus ir viešus užgauliojimus reagavo gana ramiai, sakdamas: "Najau, najau". Po tokio prof. reagavimo jauniems vyrukams nebebuvo patogu ilgai šaukti ir apsisukę išėjo iš Sąjungos patalpų.

Prof. J. K. gyvenimo įvykius ir reikalus, su kuriais jis susidūrė, šekdavo gana atidžiai ir, progai esant, visuomet pareiškėdavo savo nuomonę, bet jis nesiekėdavo ginčyti bei argumentuotai kelti savo nuomonę kitiems priminti. Tiems, kuriais jis pasitikėdavo, o bendradarbius pasirinkdavo tikrai tokius, jis nedirgėdavo, bet leisdavo dirbti pagal savo metodus. Berods, 1936 m. liepos mėn. Suomijoje (Helsinkyje) buvo suorganizuota Pabaltijo valstybių agronomų studijų savaitė. Lietuvos agronomų grupės vadovu buvo prof. J. K., o pavadojoju agr. B. Spokevičius. Visus kelionės reikalus ir tvarką organizavo ir prižiūrėjo tikrai agr. B. Sp. Prof. J. K. matė tik kaip olinį ekskursantą. Tačiau, kai nuvykome į Helsinkį, kai reikėjo susitikti ir kitų krašto delegacijoms ir valdžios atstovams, mūsų grupės prėsakėje tematėme tik prof. J. K. Tenai jis gražiai reikėsi ir puikiai lietuviams atstovavo.

Man esant Pienocentre, prof. J. K. buvo Pienocentro Tarybos pirmininku. Posėdžio metu atidžiai klausydavo pranešimus, ramiai padarydavo savo pastabas ir svarstymų metu pareiškėdavo savo nuomonę.

veikėjai tardavosi ir bendrai ieškodavo būdų visiems klausimams išspręsti. Kilus ginčams ir abejonėms, mano tėvas juos dažnai užbaigdavo: "Palaukit, vyrai: kitą savaitę būsiu Kaune, matysiu dr. Kriksčiūną, pažiūrėsiu, ką jis tuo reikalau patars..." iš to viso jau tada susidariau vaizdą, kad prof. Kriksčiūnas daugelio ūkininkų ir ūkiško gyvenimo veikėjų buvo laikomas autoritetu ir jo nuomonė buvo didžiai vertinama.

Todėl nenuostabu, kad 1933 metais, išvykęs studijuoti į Dotnuvos Žemės ūkio Akademiją, labai nekantriai laukiau progos pamatyti prof. dr. Jurgį Kriksčiūną.

Daugeliu progų prof. dr. J. Kriksčiūnas yra pareiškęs kad jo svajonė esanti atsidėti moksliniam darbui ir pasiūvesti agronomijos mokslo studijoms. Tačiau, nors, prof. Kriksčiūnas buvo geriau už daugelį kitų moksliniam darbui pasiruošęs ir turėjo ryškiai pastebimų mokslininko privalumų, šio savo troškimo įgyvendinti negalėjo. Ir žūrint iš dabartinio laiko perspektyvos, tenka konstatuoti, kad visiškai prof. Kriksčiūno įsijungimas į Žemės ūkio Akademijos profesūrą būtų žymiai pakėjęs šios taip mūsų kraui svarbios mokslo įstaigos akademinį lygį.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS" JOS VISAD RAŠO TEISYBE

TELEF. PR 8-3223

DR. ANNA BALIUNAS
AKTŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2855 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaški Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepa, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tais. 695-5533
Fox Valley Medical Center
850 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlock 4-5849
Razid.: 382-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, tikrai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
3132 So. Kadzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiliepa, skambinti MI 3-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS
Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
OFISAI:
2403 W. NORTH AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
5214 No. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Razid.: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis
nuo 9 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val.: antradienis, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienis, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Mūsų telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienis, trečiadienis,
penktadienis, 2-4 val. vak. Šeštadienis
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. TUMSONIS, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Razid. telefonai: Gibson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandų skambinti telefonai HE 4-2123.
Jei neatšiliepa, tai telefonai GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojomis
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-1 ir 6-8. Šeštadienis 9-1.
2450 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PProspect 6-5084

BUY U.S.
SAVINGS
BONDS
WHEN YOU BANK OR WORK

ČIURLIONIO METAI

Siais metais spalio mėn. su-
eis 100 metų nuo didžiojo lietu-
vių muziko-dailininko Mikalo-
jaus Konstantino Čiurlionio gimimo.
Čiurlionis gimė Varėnoje
1875 metais spalio 23 d. Mirė 1911
m. balandžio 10 d. Jo tėvas Kos-
tantas Čiurlionis, baigęs domini-
konų vienuolyno mokyklą, var-
gonininkavo Varėnoje ir Druskinin-
kuose. Motina Adelė-Mari-
ja-Magdalena Radmanaitė buvo
bavaro emigranto Prano Okta-
vijaus Radmano dukra. Sakoma,
kad senelis Radmanas buvo pa-
sižymėjęs skulptorius.

Tėvai anksti pradėjo Mikalo-
jų mokyti muzikos. Mikalojus
sulaukęs penkerius metus skam-
binęs iš klausos, o būdamas sepi-
tynių metų, — iš gaidų. Dr. J.
Markevičius, baigęs Maskvos

GRADINSKAS
IR VISAM BUTUI
ir vienam kambariui
ORO VESINTUVAI
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Sekm. ir treči. uždaryta.

GELES VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Lingvistikos arba liudiesio valandom
gražiausias geles ir vaikai antka-
piu papuostimui ir sezonines
kapams geles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna aprauda.
2EMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-3063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 11:30-12
val. ryto. — Šeštadieni ir sek-
madieni nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Telefonai: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

EVERY TREE
IS A FAMILY TREE
Our trees and forests
provide your family with many
happy hours of recreation.
That's why it's important to protect
them from forest fires by
following Smoke's ABC's.
Always hold matches till cold.
Be sure to drench all campfires,
sew the ashes, and drown
them again. Crush all
smokes dead out.
Please! Only you can
prevent forest fires

muzikos konservatoriją, pastė-
bėjęs valko gabumus, prašė Ru-
nigalkštį M. Oginskį priimti jau-
nąją Mikalojų į jo orkestro mo-
kyklą Plungeje, kurion M. Čiur-
lionis įstojo.

Varšuvon Čiurlionis atvyko
tikėtai 1893 metais ir iki 1900 m.
čia vyko svarbiausias jo gyven-
nimo laiko tarpas. Studijavo mu-
ziką Varšuvos konservatorijoje.
Dailės mokėsi atsitiktinai, kai
atsilankydavo savo tėviškėje.
Pradžioje jis mėgo gamtos vaiz-
dus. Dar Plungeje būdamas piešė
Plungės bažnyčią, kunigaikš-
čio rūmus ir parko vaizdelius.

Besimokydamas piešti iš gam-
tos, vis labiau pamėgo plastikini-
nio meno sritį. Varšuvoje susi-
pažinęs su inteligentais, akty-
viai dalyvaudavo diskusijose. Šia-
lia muzikos, mokėsi piešimo, bet
jautė techniškus trūkumus. Stu-
dijavo literatūrą, filosofiją ir as-
tronomiją. Surinko nemažą bibli-
oteką, kurią laikė Druskinin-
kuose. Skaitė V. Hugo, Ibsen-
ą, Dostojevskį, Andrejevą, Ed-
gar Poe ir kitus veikalus. Čiur-
lionis bandė ir eilėraščių rašyti
lenkų kalba, nes savo kalbą
menkai mokyto. Kai pramokė lie-
tuvų kalbos, tai jausdamas trū-
kumus, savo eilėraščių spaūdai
nedavė. Čiurlionis gaivai šikiai
veržėsi į visas kultūros sritis.

Baigęs Varšuvos konservato-
riją, Volmanų patartas ir finan-
siskai aprūpintas, išvyko kelio-
nėn po Europą. Aplanė Drez-
deną, Niurembergą, Muencheną,
Leipzigą, Prahą. Vėliau buvo
nuykęs į Kaukazą ir Krymą,
kur gydėsi nuo vidurių ligos.

1904 metais Čiurlionis įstojo
į meno mokyklą Varšuvoje. Be
meno pamokų, jis susidomėjo
Rytų literatūra, indų tikyba ir
filosofija: Nal ir Damayanti, Ra-
mayana, legenda apie Krišną.
Vėliau skaito ir Rabindranat Ta-
gorės kūrinius. Susižavė Leonar-
do da Vinci veikalais. Skaito Joną
Ruskiną, Oskar Wilde ir Kiplin-
go veikalus.

Nuo to laiko galutinai išvaži-
avo iš Varšuvos į Vilnių. 1907
metais vėl grįžo prie muzikos
ir sukūrė savo stambiausį mu-
zikos veikalą simfoninę poemą
"Jūra". Jis turėjo daug pakvie-
timų vadovauti chorams ir už-
imti direktoriaus vietą muzikos
konservatorijoje, bet pakvietimų
nepriėmė. Iš viso jis parašė 130
muzikinių kūrinių. Būdamas
Varšuvoje Čiurlionis prisidėjo
prie lietuvių inteligentų draugi-
jos, vadovavo lietuvių draugijos
chorui, pamėgo lietuvių liaudies
dainas. Rinko dainas, harmoni-
zavo ir rašė fugas. Įėjęs į lietu-
vių visuomeninį darbą, č. darė
Rūtos draugijai scenos uždangų
projektus, kurie vėliau pasidė-
rė žinomai kaip atskiri kūriniai:
"Zaliasis Perkūnas" ir "Raudon-
nasis Perkūnas". Pamatęs, kad
susintetinti veikalai visuomenei
bus nesuprantami, kūrė uždang-
ą — Palangos pajūrio vaizdą.

Penktais metais prieš Čiurlio-
nio mirtį, jo kūrinių pirmą kar-
tą buvo išstatyti Petrapilyje
1906 m. meno akademijoje. Tai
buvo jo anksčiausias kūrinių; bet
jie atkreipė rusų dėmesį ir me-
no kritikų buvo tinkamai įvertinti.
Čiurlionis perėjęs iš muzikos pa-
saulio į tapybą, dirba savarankiš-
kai. Jo pradinės formos nuo
gamtos krypta fantastinių, ide-
alinių formų link. Jo kūryba
staiga atsivėrė nuo nuogios
gamtos regimųjų elementų iš-
viršinės išvaizdos. Jis jau kūrė
fantastinius vaizdus nuskaudė-
darnias juos emocijų sintezę.
Jis tapo labai originalus ir vi-
šiskai vienąs, kitienis nesupran-
tamas. Užtat jo kūryba yra to-
kia gili ir estetiską. Jo gyven-
nio laikotarpis visokiame "išmai-
jau lipo ant kulni, tačiau lietu-
viškos jo dvasios nepalaužė nei
lenkų įtaka, nei svetima kultū-
ra. Jo dailė yra pati lietuviš-
kiabisi, ties jėgė spindi lietuvi
šamone, o kartu ir Lietuvos pra-
eities siluetai, amžiniai tėmė
sviesė. Čiurlionis organiskai bu-

vo suaugęs su jos žeme, su žmo-
nėmis. Čiurlionis labai vertino
lietuviško meno sąvijas. Jis
patį pasisakė:
"Tausdies metus turi būti mu-
sų meno pamatas. Jis yra mūsų
pasididžiavimas. Iš jo turi iš-
kilti savotiškas lietuvių meno
stilius, nes tas grafinas, kurį
turi sąvija, yra grynas savotiš-
kumas".

Čiurlionis kaip talentu apdo-
vanotas, nesitenkimo vien tikrai
atkūrimu pradinį lietuviško me-
no formų, jis pasirinko mažiaus
materialu, sunkiai suprantamą,
sudėtingų sielos išgyvenimų ke-
lika. Ir, gal būt, deka muzikai,
jis sugebėjo atidaryti vaizduo-
tei kelius tapyboje.

Čiurlionio paveiksluose, pav.
"Rex", "Aukuras", "Preliudas",
"Vytis", "Karalių pasaka", "Šta-
oso sonata" ir net astrologiniūse
simboliuose šviti lietuvišku-
mo dvasia, lyg sakyte sako: "E-
kite į Menę, susikaupkite, jeigu
nemokate grožėtis menu". "Ka-
ralių pasakoj" dailininkas pa-
vaizdavo senovės lietuvių praei-
tį, apsupdamas vaizdą šėšėliais,
pro kuriuos šviti maža vilties
sviesė. Šitame veikalė jis pa-
vaizdavo žmogaus viltį ir laiką,
kuris praeina ir nieko nelieka.
Pav. ant pliko kalnelio sėdi nuog-
as kūdikis ir tiesia rankutes į
pėrydėjusios klapinės pūka,
palieštas subyrės. Erdvėje skren-
da didelis paukštis, — tai lai-
kas.

Čiurlionis iš viso nupiešė 280
paveikslų. Dirbdavo uždarsė,
atsisakydė nuo visų, tarytum lai-
kydamas kokią paslaptį. Per iš-
tisas dienas užmiršdavo apie val-
gį ir miegą. Tas pakirtė jo svei-
katą, — pairo nervai. Jis mirė
Pustelninkų sanatorijoje netoli
Varšuvos eidamas 36-tus metus.
Palaidotas Vilniaus Rasų kapi-
nėse.

Čiurlionis mirė pačiame savo
kūrybingume. Su jo mirtimi jo
genialiskumas buvo kiek prite-
des, nes daug kas jo nesėjo su-
prasti, — viskas taip greit atsi-
tiklo ir pasibaigė. Tačiau, pra-
ėjus kelerui metų po jo mirties,
atsirado žmonių, kurie "susigrie-
bė" ir pradėjo aiškinti Čiurlionį,
kas jis buvo. O jis buvo ir pasi-
kūto tautos pasididžiavimu. Čiur-
lionį galima priskirti prie pir-
mųjų Lietuvos atgimimo šauk-
lių: Kudirkos, Basanavičiaus, Vy-
dūno ir daugelio kitų mūsų tau-
tos patriarčių.

Čiurlionio vardas skamba mū-
sų organizacijose, kurios pasitin-
ko jį savo garbingu simboliu.
Chicagoje yra Čiurlionio vardo

meno galerija, inkorporuota kaip
kultūrinė institucija.
Siais metais reikia pridėramai
paminėti Čiurlionio 100 metų su-
kakti surengiant akademijas ar
kaip kitais būdais, kurie išvairių
mūsų tautos menininkų, muzikų
ir apskritai švietėjų žinogų.

PLAUKIKAMS PERSPĖJIMAS

Maudymosi ir vandens sporto
sezonui prasidėjus, Chicago Tri-
bune perspėjo prieš neriant į van-
denį nedaryti giliai į plaučius po-
keltis kartu oro įtraukimu, nes
tokie oro įtraukimai sumažina
kraujyje anglies dvidegį, (car-
bon dioxide), taip pat sumažina
kuoė jautrumą, kada plaučiams
oro pritrūksta ir skūbiai reika-
linga naujo oro.

LIETŲ AUGALAMS NEKENKIA

Ilinojaus universiteto augalų
ekspertas prof. Walter O. Scott
tvirtina, kad lietingas pavasaris
Ilinojuje nepakenkė dvim svar-
biausiems pasėliams — kornams
(kukurūzai) ir sojos pupelėms.
Kai kornai taip sojos šiemet
buve pasėti pačiu laiku. Nuo pra-
eito balandžio 1 dienos iki šiol
prilijo arti 16,5 inčų daugiau
normos. Beabejo, kai kur tie
pasėliai "nuskeno", bet dau-
gumoje auga gerai. Audros su
krūva gegužės 30 ir 31 d. ir bir-
želio 1 d. gerokai išplėkė pasė-
lius į pietus ir rytus nuo Peor-
ijos, bet visur spėta pasėti iš nau-
jo.

Sojai ir kornams kritiškiaus-
ias laikotarpis yra ateinantieji
du mėnesiai. Nuostolinga yra,
jei lietus ir rūgštieji mėnesiai
pasitaiko sausi ir karšto.

◆ Kas žlugdė ir žlugdo lietu-
vių tautą. Tai naujai išėjusios
A. D. Kizlio Kizlaičio 127 pusla-
pių knygos pavadinimas. Jos
kaina \$2.25. Autorius, recenzuo-
damas V. Zemaičio vandenvar-
dus ir piliaikalnius, gildena
istorinius ir šių dienų lietuvių
tautinės savivadybės aspektus.
Nurodo būdus, kaip išsilaisvin-
ti iš užgožusios svetimųjų dya-
sinės vergijos ir medžiaginio iš-
naudojimo.

NAUJIENOSE galima gauti
tik po vieną knygos egzemplio-
nį, atsintus nurodytą sumai-
čekį tokiu adresu: NAUJENOS,
1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. 60608.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINIŲ
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

Ilgamečiui choro nariui ir rėmėjui,
Aktoriui
JONUI DAMBROS - DAMBRAUSKUI
mirus,
Jo žmoną Mariją, sūnų Algirdą su šeima ir
visus artimuosius nuosirdžiai užjaučiame ir
kartu liudime.
Chicago Lietuvos Choras "Pirmyn"

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiesiems, kad po trumpo ir sunkios ligos mirė 1975 m. birželio mėn. 24 dieną, 3:35 val. p. p. Šv. Kryžiaus ligoninėje

A. + A.
BOGUSLAVAS POŠKAITIS
Gyv. 3329 So. Wallace St.

Mirė sulaukęs 75 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Kauno apskr.,
Zapyškio miestelyje.
Amerikoje išgyveno 28 metus.
Pilieko pilietis: Sesto State Lapsinskienė, svogeris Vincas, broliene
Angela Poškaitienė ir jos dukterė Aurora Šadlėnė su šeima, Isp. Ispanijai,
bei kiti šilinės draugai ir pažįstami.
Lietuvoje liko brolis Aleksandras.
Kūnas pasaryotas Mazeika - Evans koplyčioje, 6845 So. Western
Avenue.
Šeštadienį, birželio 28 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš koply-
čios į Šv. P. Marijos Gimimo Parapijos bažnyčią, o po gedulinių pa-
maldybių bus laidojamas Šv. Katerinos Lietuvos kapinėse.
Visi, p. a. Bogušelio Poškaičio giminės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį pa-
tamavimą ir atšaukimimą.
Nulaužė lieta:
Sėdus, brėliu, brėliu.
Laidotuvių Direktorai Mazeika - Evans. Tel. RE 7-8600.

**SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI**
"Taigi, nušiesinti tikėjimu, turime ramybę su Dievu per mūsų
Viešpatį Jėzų Kristų". — Rom. 5:1.

Šitie žodžiai nėra pritaikomi tiems, kurie nėra pilnai pasišventę, o tik
pradedą artintis pas Dievą. Tokie, mesdami šalin nuodėmę ir besisteng-
dami sugrįžti pas Dievą, gauna dalį ramybės ir džiaugsmo, bet pilną saiką
ramybės, apie kurią kalbama šiame tekste, gauna tik tie, kurie pasišventė
ir palaipo Dievo vaikus. Šita palaiminta ramybė ir atidus stovį galima
gauti tik pilna tikėjimu, gyvu ir geru darbu parodytu tikėjimu, kurio
dėka mes esame sutaisyti arba suderinti su mūsų dangiškoju Tėvu ir to-
del galime artintis prie malonės sosto ir gauti mums reika-
tingos pagalbos.

Mūsų knygotų, pavadintų JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parasytė tokiu adresu:
F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MARQUETTE VISTA
Kępublė 7-5686 Kępublė 7-5681

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI
MAS LIENA
IR NAKTL.
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1133-1135

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWCZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-5672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4440

P. J. RIDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Zemaičių Kultūros klubas

Klubo susirinkimai

Birželio mėn. 18 d. 1 val. p. p. žemaičiai buvo susirinkę Lietuvos svietainėje į pusmetinį susirinkimą, kurį pravedė klubo pirm. J. Skeivys pranešdamas, kad tai yra nepaprastas — pusmetinis susirinkimas ir kad galima daug ką svarstyti, nutarti ir reikalui esant, net pakeičiant konstitucijoj padaryti.

Susirinkime dalyvavo virš 30 narių ir kurie buvo atsilikę su nario mokesčiu, turėjo paskutinę progą apsimokėti, kas buvo ir padaryta. Atsilikę mokesčiu nuo birželio mėn. 30 d. bus laikomi suspenduotais ir nustojusiais visų privilegijų. Narys, norintis grįžti į klubą, turės apsimokėti nario įstojimo mokesčių ir praleistą mokesčių.

Klubo turi apie 100 narių ir pakankamai pinigų pomirtinėms (50 dol.) išmokėti ir gėlių vainikui ar mišioms. Klube gražiai sugyvenama, yra nuosirdi vienybė ir kiekvieną susirinkimą

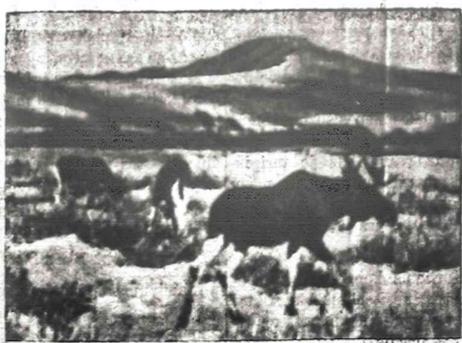
turi draugiškas valses ir draugiškus "pasirokavimus". Susirinkimai yra vedami pagal konstitucijoj nustatytus dienotvarkės punktus.

Priejus prie dienotvarkės punkto nebaigti reikalai, ponija Martha Masiulis priminė, kad iš praeties yra užsilikęs klausimas t. y. p. Bernice Zengulis atsistatydinimas iš valdybos, išbuvus 10 metų valdyboje. Jai už eitas pareigas — prisiminimui nutarta skirti iš klubo, kad ir kuklią — simbolinę dovanėlę ir tai padaryti pavesta p. M. Masiulis su J. Skeiviu, kurie nedelsiant sutvarkys.

Priejus prie dienotvarkės "nauji sumanymai" nutarta p. Lietuvos svietainėje lapkričio 2 dieną suruošti "Bunco Party". Tam reikalui sudaryta komisija iš M. Masiulis, R. Didžgalvis, A. Brokevičius ir J. Skeivys.

Komisijai per vasarą buvo pavesta pagaminti žangos tikėtus ir organizuoti gerų fantų sutelkiamą iš narių ir svečių.

Besibaigiant susirinkimui paaiškėjo, kad viena klubo narė turį gamtadienį. Tai yra p. Uršulė Prapatas, kuri parūpino savo

Briedžiai Kuršių Neringos užmuryje

lešom stipresnių gėrimų, maistą paruošė iš klubo kasos.

Uždarius susirinkimui susėsta prie vaikių stalų ir celebrantei sudainuota ilgiausiu, sveikiausiu meteliu.

Gegužės mėnesio susirinkime buvo pagerbtos visos motinėšės ir joms buvo pareikšta pagarba, išreikšta linkėjimų ir sudainuota ilgiausiu meteliu.

Klubo nutarė imti 2 mėn. liepos ir rugpjūčio atostogų. Atsitikus reikalui kreiptis į p. R. Didžgalvis, tel. 927-8660 arba į pirm. J. Skeivys PR 8-6536.

Besidalinant įspūdiams prie vaikių iškeltus sumanymus, kad valdyba ir parengimų komisija pradžioj liepos mėn. turėtų apsiimti priemones: ką pirm. J. Skeivys pasižadėjo suorganizuoti.

Visi žemaičiai — senesnieji ir jaunesnieji kviečiami į Naujienų pikniką liepos 6 dieną.

Joseph Skeivys,
Klubo korespondentas

Shereikis net "žado" netekusiu. Atsipeikėjusi ji pasakė norinti pietiniame Illinojų pirkti namus. Ji jau 14 metų dirba Midwest Spring Manufacturing kompanijoje, 4636 So. Western Ave.

TRUMPAI

— A. B. Norkaitis, Western Springs, Ill., pastebėjo, kad kai kuri mūsų spauda tendencingai nušviečia bei komentuoja lietuviško gyvenimo įvykius, tuo daugeliu atvejų sudarydama situaciją, kurią amerikiečiai plyšiu arba spraga vadina. Jis užsisakė Naujienas vieneriems metams. Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai sulig gautais pageidavimais arba prisijūstais galimų prenumeratorių adresais.

— Augustinas Ašoklis, Cicero, Ill., pratęsdamas prenumeratą kartu su gerais linkėjimais, atsiuntė Naujienų naudai 5 dol. Kazys A. Keblis iš Marquette Parko apylinkės atsiuntė 4 dol. Tiek pat atsiuntė Juozas Šalcauskas iš Waukego ir ponija Justina Peika iš Midlothian, Ill. Naujienų vadovybė visiems dėkoms, platintojams ir naujienas skaitytojams — taria nuosirdų dėkui.

— Stanley Zėkas, Washington, Pa., tarp kita taip rašo: "Naujienas skaitau nuo 1949 m. ir esu įsitikinęs, kad jos kiekvienam lietuviui yra reikalingos. Būtų pas mus daug mažiau nesupratimų, nes jie kyla iš neteisingų žinių ir dalykų skelbimo. Gaila, kad mūsų apylinkėje nėra lietuvių, tai ir naujo skaitytojo negaliu jums duoti". Naujienų vadovybė dėkoja už laišką ir už 4 dol. laikraščio paromai.

— Sol. Algirdas Brazis ir visuomenės veikėjas Harry Petraitis vadovauja ruošos darbams ir svečių priėmimui Lietuvos Vėjų tradiciniame piknike Vėjų sodelyje ir salėse liepos 4 d. Visi organizacijos nariai visuotiname susirinkime buvo paraginoti gausiai dalyvauti Pavergtųjų tautų eisenoje liepos 19 d. vidurdienį Chicago miesto centre.

— Ponia Helen Prancik ir jos sūnus Raimondas dalyvavo žinomo akordeonisto Eddie Korosa programoje per TV 26-tą stotį šį šeštadienį, birželio 28 d. 6 v. vak. Jie įteikė Mrs. Irenai Komora gėles, o akordeonistui ir polkų meisteriui Addie — trofėją. Raimondas Prancik yra savininkas žinomos Baby Doll tavernos, esančios prie 73-čios ir Western Ave.

— Stud. Viktoras Nakas, vasaros metu pakviestas dirbti Vlike, apsiėmė sudaryti informacijos šaltinių brošiūrą apie paskaitininkus, filmus, leidinius, plokšteles ir kitus šaltinius, kuriais galėtų pasinaudoti organizacijos ir pavieniai, taip pat amerikiečių institucijos.

— Pedagoginio Lietuvos instituto Neakivaizdiname skyriuje studijavo 31 mergaitė ir 10 berniukų bei suaugusių: 20 iš Kanados, 16 iš JAV ir 5 iš Australijos. Mokslą galima pradėti bet kada. Neakivaizdiniam skyriui vadovavo dir. Ignas Se-

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių reikia
SECRETARY
For Casualty insurance broker. Typing required, shorthand helpful but not necessary. Friendly modern loop office. Experience preferred. Good benefits.
Call 922-3851

DEPENDABLE WOMAN
NEEDED
for professional couple 5 day week. Clean house & take full charge of complete household duties. Near North Apt. Good transportation. Good salary, plus benefits. Recent references.
649-5577.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
ISNUOMOJAMAS 5 KAMBARIŲ aptalpinamas butas su 2 miegamaisiais 1-me aukšte. Dienos metu kreiptis 1513 So. 51 Ave., Cicero. Po 5 val. vak. skambinti tel. 656-6387.

MISCELLANEOUS FOR SALE
Ivairūs Pardavimai
LIETUVIŠKI SODYTI IR RŪKYTI MĖSOS PRODUKTAI: lašiniai, kumpiai, skilandžiai, dešros, šoninė ir kitos.
5200 So. WHIPPLE ST., CHICAGO, ILLINOIS 60632
Gamintojas V. DUKSTAS.
Tel. 778-2537

rapinas ir lektorai — Dr. V. Sruogienė, prof. J. Reklaitienė, R. Drutytė, kun. V. Bagdanavičius, kun. dr. J. Prunskis ir R. Kinka.

— Emilijos Genčiuvienės mirties sukakčiai prisiminti š. m. liepos mėn. 28 d., 9 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje bus gedulingos pamaldos. Velionės vyras Jurgis Genčius prašo visus šaulius dalyvauti pamaldose, o po to pusrūkytose. (Pr.)

— O. Barškytė, A. Laurišonytė, R. Maciejauskaitė, V. Musonytė, G. Rainytė, L. Stončiūtė, P. Kisielius ir V. Olsauskas baigė Pedagoginį Lietuvos institutą. Jį lankė 33 studentai. Jo dir. A. Dundulis, Abiems institutui skyriams vadovauja dr. P. Jonikas.

— Lincoln Parko Zoologijos sode, didžiojoje dāržinėje, yra įrengta agrikultūros bei ūkininkavimo paroda su skyrilais ir poskyriais apie įvairius gyvulienam lietuviui yra reikalingus. Būtų pas mus daug mažiau nesupratimų, nes jie kyla iš neteisingų žinių ir dalykų skelbimo. Gaila, kad mūsų apylinkėje nėra lietuvių, tai ir naujo skaitytojo negaliu jums duoti". Naujienų vadovybė dėkoja už laišką ir už 4 dol. laikraščio paromai.

— Kun. Vytautas Gorinas, St. Charles, Ill., St. Patrick parapijos vikaras, atšventė giminių ir draugų būryje savo kunigystės 5 metų sukaktį. Rožė Ptrauskienė ir draugai išleido vaivės. Kun. Vytautas Gorinas yra įdainavęs lietuviškų dainų plokštele. Jis yra mylimas ir gerbiamas net tik apylinkės lietuvių, bet ir visų parapijiečių.

— Kauno Jėzuitų Gimnazijos mokinių suvažiavimas įvyks š. m. rugpjūčio 30 — rugsėjo 1 d. Chicagoje, Jaunimo Centre. Visų klasių, visų laidų mokiniai ir mokytojai kviečiami registruotis pas Petrą Kleinautą S. J., 2345 West 56-ta St., Chicago, Ill. 60636. Tel. (312) RE 7-8400. Registruojantis įmokama 5 dol. (Pr.)

— Etninė programa Beverly Country Clube. Šį ketvirtadienį, birželio 26 dieną, nuo 6 iki 9 val. vakaro, Beverly Country Club patalpose, esančiose 87-toj gatvėje, prie S. Western Avenue, bus lietuvių, latvių ir čekų etninė programa.

Dalyvaus Irena Smieliauskienė, jos šokėjai, Alvina Giedraitienė, kuriai akompanuos jos vyras, o šokiams gros Ažuolas Stelmokas. Bus kiekvienos tautos specialus maistas. Lietuviai gaus šviežių bulvių kugelio, kopūstų, dešrų ir kitokio lietuviško maisto.

Už vakarienę, programą ir šokių teks mokėti \$10.00. Šiuo etniniu pobūviu susidomėjusieji prašomi kreiptis į John G. Evansą RE 7-8600. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAL
[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MORINIS BUNGALOW ant 43' sklypo. Centr. šildymas. 64-ta ir Whipple, Nebrangus.
2 BUTŲ po 4 1/2 kamb. 17 metų. 30' sklypas. Centrinis šildymas kiekvienam butui atskirai. Tik \$43,000.
4 BUTŲ: 2 po 4, 2 po 3 ir 3 kamb. sklype. 2 auto garažas. Centrinis šildymas. Geros pajamos, gera gyventi vieta.
2 AUKŠTŲ MORAS, puikūs 2 x 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismante, naujas gazu šildymas. Geras garažas. Arti mūsų \$26,500.
PLATUS LOTAS su garažu. Arti Maria High. Pigus. \$5,900.
PUIKUS MORAS — 3 butai ir maisto krautuvė su inventorium, šalia tuščias lotas. 2 auto mūrinis garažas. Brighton Parke. Seimos nelaimė verčia parduoti viską už \$28,750.
3 BUTŲ 20 METŲ modern. mūras ir garažas. gazu šildymai. Marquette Parke. \$37,500.
PUSANTRO AUKŠTO namas. 2 butai, vienas dafinai nebaigtas, už Marquette Parke arti Pulaski, ant 50 pėdų sklypo. \$22,500.
PUIKUS 5 KAMB. 15 metų Mūras. Arti "Cool Aid" ir mūsų ofiso. — \$24,900.
10 BUTŲ MORAS, naujas gazu šildymas, alum. langai, 60 pėdų lotas. 2 auto mūro garažas. Virš \$17,000 pajamų. Arti mūsų \$77,000.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

— Lietuvių žurnalistų S-gos Čikagos skyrius ruošia smagų balių Union Pier lėtos 26 d. Bus vakarienė, geras orkestras ir įdomi programa. (Pr.)

— Išparduodamos medžiagos suknelėms ir kostiumams ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį, birželio 26, 27 ir 28 dienomis nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų, 2601 West 47 St., kam-pas 47-tos ir Rockwell. Tel.: VI 7-9087. (Pr.)

— Visų rūšių namų apšildymo specialistas JOHN PUCETA. Telefonas 925-4661. Sk.

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtinausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietiais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir paklikti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniais metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554
BUILDERS AND CONTRACTORS
Namu Statyba ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoti.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447
DĖMESIO
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$60 pusečių automobilio Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ARLAND AVE.
523-8775

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje
NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601
HOME INSURANCE
Call: Frank Zepolis — 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

M. A. SIMKUS
Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškviėjimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980
A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, pritrūsus darbininkai. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

GEROS DOVANOS
ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" SU DIDELĖMS NUOLAIDOMIS:
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. \$3.00
Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. \$2.00
Kelionės po Europą išpūdi. Dabar tik \$2.00
Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį.
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ZUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Ivairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjas bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos išlikimui skelbiamas Naujienų platintojų vajus.
NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėris su okupantais ar jų išaliotniais.
NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.
NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą žiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienos yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platintojų vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išlėvišos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50, Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.
Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608
 Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.
 Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.
PAVARDE IR VARDAS _____
ADRESAS _____

JUODZIAI UZVALDE CTA

Chicago autobusų šoferių unija perėjo į juodųjų rankas. Ta unija per eilę metų buvo baltųjų vadovaujama.

Amalgamated Transit Workers Divizijos pirmininku išrinktas Earl Barley, 54 metų amžiaus, išstarnavęs 17 metų autobusų šoferiu. Barley gavo 2,557 balsus; ligišiolinis tos unijos vicepirmininkas John Weatherpoon, 38, taip pat juodžius, gavo 2,440 balsus.

Kai kurie unijos nariai reiškia viltį, kad juodoji unijos vadovybė bus griežtesnė už buvusią baltųjų vadovybę derybose su CTA.

Egzaminus laikyti galima lietuviškai
SPRINGFIELD, Ill. — Valst. senatorius Frank Savickas (Demokratas iš Chicago) sėkmingai vadovavo kovai Senate, reikalaujant papildyti įstatymą ta prasme, kad egzaminus leidimui (licensing) gauti galima laikyti visomis kalbomis, įskaitant ir lietuvių kalbą.

Tas įstatymas originaliai pateiktas kaip House Bill 2851, numatė, kad leidimams gauti egzaminus galima laikyti tik anglų ar ispanų kalba. Sen. Savicko paremtas įstatymo papildymas leidžia tokiems leidimams gauti egzaminus laikyti visomis kalbomis.
Ši legislatura nuo šiol leidžia visoms grupėms, norint gauti bet kokį valstijos leidimą egzaminus laikyti savo gimtąja kalba, ar tai būtų lietuvių, lenkų, italų ar bet kuria kita kalba. Tai daugeliui žymiai palengvins leidimui gauti egzaminus laikant savo gimtoje kalboje.

Šereikienė išlošė \$300,000
Čikagiškė Mrs. Jean Sereikis praetis savaitės Illinois loterijos lošime laimėjo \$300,000 ir pareiškė, kad savo laimėjimu ji pasidalins su savo draugu John Sardinu, su kuriuo ji pusiau tą laimingąjį tiktą pirkusi. Sardiniga šiuo metu tebesveikstas po tuščios operacijos.
Išgirdusi apie savo laimę, Mrs.

SKAITYTI IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINIŲ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"